

Псевдонім	Панас Мирний (1849-1920)			
Справжнє прізвище	Панас Якович Рудченко			
Мистецька діяльність	Прозаїк			
Про письменника	«Перший симфоніст української прози», «суворий літописець епохи» (Олесь Гончар)			
Внесок в літературу	Основоположник українського соціально-психологічного роману й повісті			
Назва	«Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (слова взяті із Біблії, Книга Йова, глава 6, стих5)			
Рід	Епос			
Жанр	Перший соціально-психологічний роман (У романі порушено суспільно значущі соціальні проблеми, тому за характером він соціальний . Крім того, соціальні процеси зображено через психологію героїв, їхні думки, прагнення й переживання, звідси глибокий психологізм).			
Літературний стиль	Реалізм			
Автори	Панас Мирний , Іван Білик(<i>Іван Рудченко</i>) (брати, співавтори)			
Тема	Зображення більше ніж столітньої історії села Піски і долі правдошукача-бунтаря, «пропащої сили» Чіпки Варениченка Зображений на широкому суспільному тлі життєпис злочинця Чіпки від його народження до ув'язнення на каторгу.			
Ідея	Заперечення боротьби з несправедливістю через злочин, пролиття крові. <i>Алегорична назва:</i> воли – символічний образ селянства — не ревли б, якби було що їсти й пити. Автори намагалися показати соціальні умови життя селянства і мотивувати поведінку героїв, розкрити, що ж саме штовхало селян на слизьку дорогу, калічило їх душі, нівечило мораль, спричинило трагедію.			
Спільні ознаки творів	<u>Філософська проблема злочину й кари</u> єднає твори «Земля» Ольги Кобилянської(<u>соціально-психологічна повість</u>) та «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» Панаса Мирного й Івана Білика (<u>соціально-психологічний роман</u>)			
Історія написання	Етапи створення роману: 1. Нарис «Подоріжжя від Полтави до Гадячого» із почутої від візника історії про відомого на Полтавщині розбійника Василя Гнидку, який зі своїми поплічниками вбив цілу сім'ю. 2. Повість «Чіпка» (на основі нарису). 3. Роман у співавторстві з Іваном Біликом.			
Про роман	«будинки з багатьма надбудовами і прибудовами» (О.Білецький) «роман з народного життя», у якому «змальовано майже столітню історію українського села» (І.Франко)			
Надрукований	1880р. (Женева) 1905р. (Україна) з назвою «Пропаща сила»			
Характерні ознаки	Історія написання роману Назва Історичні події: скасування гетьманщини, зруйнування Січі, запровадження Катериною II кріпацтва на землях України, повстання декабристів, скасування кріпацтва, пореформений період.			
Історичний період	До і після реформи 1861 року (скасування кріпацтва)			
Композиція	4 частини, 30 розділів, зміщення часових площин. I частина – дорослий Чіпка і перше кохання II частина – історія села Піски, історія Максима Гудзя III частина – складна доля хлібороба Чіпки, добро і зло IV частини- підсумок життя Максима, Чіпки			
Назви розділів роману	Частина перша I Польова царівна II Двужон	Частина друга VIII Січовик IX Піски в неволі	Частина третя XIV Нема землі XV З легкої руки	Частина четверта XXIII Невзначай свої XXIV Розбишацька дочка

	III Дитячі літа IV Жив-жив! V Тайна-невтайна VI Дознався VII Хазяїн	X Пани Польські XI Махамед XII У москалях XIII Максим старшим	XVI Товариство XVII Сповідь і спокута XVIII Перший ступінь XIX Слизька дорога XX На волі XXI Сон у руку XXII Наука не йде до бука	XXV Козак – не без щастя, дівка – не без дорлі XXVI На своїм добрі XXVII Новий вік XXVIII Старе – та поновлене XXIX Лихо не мовчить XXX Так оце та правда!
Особливість композиції	Порушено хронологію викладу подій, подано історію покріпачення одного села, на тлі якого змальовано життя багатьох персонажів			
Багатоплановіс ть роману	1 -процес закріпачення українського села; 2 -сатиричне викриття козацької старшини; 3 сатиричне викриття царської адміністрації – чиновництва, поліцейського апарату, земства.			
Проблематика	• народна мораль; • батьки і діти; • добро і зло; • земля й достаток; • кріпацька неволя;		• «пропаща сила»; • жінка в сім’ї; • любов і сімейне щастя. • гріх і спокута • милосердя й жорстокість	
Герої	Чіпка Варениченко (Нечипір), Іван Вареник (батько, він же Іван Притика, Остап Хрущ, Хрущов), Мотря (мати Чіпки), баба Оришка, дід Улас, Грицько Чупруненко (товариш Чіпки), Христя (дружина Грицька), Галя Гудзь (дружина Чіпки), Максим Гудзь (прізвисько Махамед, батько Галі), Явдоха (мати Галі), Мирон Гудзь (останній січовик у Пісках, дід Максима Гудзя), москаль Сидор, пани Польські, Василь Порох, Лушня, Матня, Пацюк (поплічники Чіпки), Шавкун, багатий Бородай, голова повіту Кряжов, шинкар Лейба, жид Гершко, Чирик (судовий секретар, що за 50 рублів обіцяв владнати Чіпчину справу), родина Хоменків (вирівав Чіпка з поплічниками)			
Родини	Вареники (батько Іван, мати Мотря, син Чіпка) Чупруненки (Грицько та Христя) Гудзі (прадід Мирон, батько Максим (Махамед), мати Явдоха, дочка Галя) Хоменки (цю родину на хуторі вирівав Чіпка з компанією)			
Закохані пари	Чіпка – Галя, Грицько – Христя			
Любовний трикутник	Чіпка – Галя – москаль Сидір			
Географічні назви	Село Піски			
Сюжетні лінії	Чіпка; Чіпка – Галя; Грицько – Христя; історія села Піски; історія роду Максима Гудзя; історія панів Польських; Максим - Явдоха			
Сюжет	Експозиція починається інтригою, зустріч з головними героями Чіпкою, Галею, Мотрею; розповідь про батьків Чіпки, його дитинство, підлітковий вік; далека передісторія: закріпачення села Піски. Зав’язка (третя частина «Нема землі»). Розвиток дії (суд, запій, товариство, розорення, крадіжка, помста, образа). Кульмінація – виганяють із земства Розв’язка – винищення родини Хоменків, ув’язнення Чіпки, конвой його до Сибіру.			